

Jak pisać: starając się zachować obiektywny ton (podobnie jak autor traktatu naukowego, filozof czy sędzia podczas rozprawy sądowej). W związku z tym:

- stosuj zwroty podkreślające porządek wypowiedzi (*zacznę od..., proponuję rozważyć najpierw..., wynika z tego, że..., w związku z tym..., przytoczone argumenty wskazują..., słuszny wydaje się wobec tego wniosek...*);
- zaznaczaj, kiedy mówisz „od siebie” (*moim zdaniem..., sędzę..., wydaje mi się...*) i sygnalizuj, kiedy przytaczasz cudze poglądy (*jak stwierdza..., tak uważa..., ...podkreśla, że...*);
- wprowadzaj odpowiednio przykłady i cytaty (*ilustruje to..., widać to w..., świadczą o tym słowa...*);
- buduj zdania złożone i wielokrotnie złożone, podkreślając logiczną strukturę wyводу;
- stosuj (z umiarem!) chwyty retoryczne (np. zdania pytające bądź wykrzyknikowe).

Najczęstsze błędy: w języku potocznym słowo „rozprawia” oznacza, że ktoś mówi dużo, długo i z pasją. Nie na tym jednak polega szkolna rozprawka. „Rozprawić się” z zagadnieniem to przede wszystkim przedstawić argumenty nie do odparcia.

Rada mistrzów: czy wiesz, że cechą dobrego myśliciela jest podejrzliwość? To, co wszystkim wydaje się oczywiste, może być bardziej skomplikowane. Dlatego każdą myśl warto, choć na chwilę, zakwestionować.

► Ramowy plan rozprawki może wyglądać tak:

wariant 1.

I. Teza

II. Argumenty

1.

2.

3.

...

III. Potwierdzenie tezy

► Bardziej złożona forma rozprawki może wyglądać następująco:

wariant 2.

I. Hipoteza (postawienie problemu, sformułowanie pytania problemowego)

II. Tok rozumowania zmierzającego do wyjaśnienia problemu

a) Argumenty potwierdzające hipotezę

1.

2.

3.

...

b) Argumenty przeciw hipotezie

1.

2.

3.

...

Uporządkowanie argumentów potwierdzających hipotezę i jej przeciwnych może być inne; możesz je wprowadzać przemiennie lub zacząć od argumentów, które sugerują negatywną odpowiedź na postawione pytanie.

III. Sformułowanie tezy

 Wybierz jeden z wariantów rozprawki i napisz pracę na temat twórczej siły buntu romantycznego.

1 Jeśli wybierzesz wariant 1., musisz na początku pracy postawić tezę, np.:

Bunt romantyczny był twórczy.

lub

Bunt romantyków był siłą, która nadała nowy kierunek literaturze i sztuce.

Twoja propozycja:

.....

2 Jeśli wybierzesz wariant 2., musisz we wstępie postawić problem, sformułować pytanie, na które poszukasz odpowiedzi, np.:

Czy bunt romantyków stanowił siłę twórczą – czy też był tylko typową postawą niezgody młodego pokolenia na zastaną rzeczywistość?

lub

Czy odrzucenie przez młodych romantyków zasad i ideałów oświeceniowych wniosło do sztuki i życia społecznego nowe, trwałe wartości? A jeśli tak – to jakie?

Twoja propozycja:

.....